

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus
Tractatus de Prædestinatione, de Trinitate, de Angelis, & de homine

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

§. VI. Solvuntur argumenta ex ratione petita,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77146](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77146)

culo suam mentem exposuit, & quod in corpore dixerat, voluntatem permittendi cadere in culpam, in solutione ad secundum vocavit derelictionem à Deo, dicens: *Reprobatio verò non est causa eius quod est in presenti, scilicet culpa, sed est causa derelictionis à Deo. Est tamen causa eius quod redditur in futuro, scilicet pena aeterna.* Quibus verbis manifestum est, quod per permissionem cadendi in culpam, intelligit derelictionem à Deo, sive quâ de novo in culpam cadere permittitur, sive quâ derelinquitur in ipsa jâ commissa.

111 Ad tertium respondeo D. Thomam loco citato, loca Scripturâ, in quibus Deus dicitur odio habere reprobos, non explicasse de odio Dei strictè, sed latè sumpto, prout scilicet importat voluntatem denegandi beneficium indebitum: tum quia ad solvendum argumentum hoc satis erat: tum etiam quia ibi generalem doctrinam, quæ etiam ad reprobationem Angelorum extendi possit, tradere intendebat. Quando verò super cap. 9. Epist. ad Roman. agit specialiter de reprobatione hominum, explicat hæc verba de odio propriè & strictè sumpto.

112 Præter hæc testimonia ex summa Theologica desumpta, potest objici aliud ex quæstionibus disputatis, quæst. 6. de verit. art. 2. ad 9. ubi S. Doctor ait: *Sufficientem causam ad volendum hominibus exclusionem à regno esse, gloriam illis non deberi.* Ergo juxta D. Thomam, talis voluntas non habuit pro motivo culpam originalem.

113 Respondeo primò, D. Thomam duplicem solutionem argumento adhibere. In una asseruit motivum exclusionis à gloria fuisse originalem culpam: in alia gloriam hominibus non deberi, pro causa assignavit, ac proinde utramque sententiam ut probabilem nobis reliquit.

Respondeo secundò, quod licet voluntas excludendi homines à gloria, de facto habuerit pro motivo peccatum originale, nos tamen defendimus potuisse Deum velle hominibus exclusionem à gloria, absque eo quod ab illo, aut quovis alio peccato moveretur. Unde D. Thomas primam solutionem assignavit pro eo quod de facto contigit: attendens verò ad id quod poterat evenire, dedit secundam. Quasi dixerit, etsi de facto Deus peccatum originale habuerit pro motivo ad volendam exclusionem reproborum à gloria, potuit tamen non motus ab illo, dictam exclusionem velle, quia ad hoc sufficit, gloriam hominibus non deberi.

S. VI.

Solvuntur argumenta ex ratione petita.

114 Objicies primò: Ut voluntas excludendi homines à gloria, esset pena peccati originalis, necessarium esset quod Deus vellet illos excludere à gloria, propter originale peccatum: Sed non potest dici, saltem respectu reproborum, quibus originale peccatum fuit remissum: Ergo in illis saltem talis voluntas non fuit pena originalis peccati. Major videtur manifesta, Minor verò probatur. Velle aliquem efficaciter excludere à gloria, propter originale peccatum, & velle illud efficaciter remittere, sunt impossibiles voluntates: Ergo Deus non voluit, nec velle potuit, à gloria efficaciter excludere propter originale peccatum eos, quibus voluit efficaciter peccatum originale remittere.

115 Confirmatur: Si peccatum originale esset prima causa ob quam Deus vellet efficaciter reprobos à gloria excludere, esset etiam prima causa propter quam vellet efficaciter permittere, ut

A illi inciderent in peccatum actuale propter quod damnantur, eisque denegare gratiam efficacem ad illud evitandum: Sed hanc permissionem, & gratiam denegationem, peccatum originale causare non potest, saltem in reprobis baptizatis, quibus fuit remissum: Ergo peccatum originale non potest esse causa saltem reprobationis illorum. Major est evidens, voluntas enim excludendi reprobos à gloria, debet esse causa mediotorum quæ ad illam conducunt, inter quæ permissio peccandi, seu gratiæ denegatio computantur, ut infra dicemus. Minor verò probatur: quia ex Apostolo ad Rom. 6. & ex Tridentino Sess. 5. can. 5. *Nihil damnationis remanet in his qui per baptismum renovantur: maneret autem, si propter peccatum originale remissum, Deus permitteret ut reprobi baptizati in peccatum actuale propter quod damnantur incidere, eisque gratiam efficacem ad illud evitandum, & ad perseverandum in accepta iustitia denegaret: omnino peccatum originale jam remissum, esset prima veluti radix & causa damnationis illorum, & punitionis aeternæ.* Quod manifestum erit, si ascendamus usque ad investigandam primam reprobationis radicem, dicendo: idèò ille baptizatus damnatur, quia in peccato actuali mortuus est: idèò autem in peccato actuali mortuus est, quia justè à Deo in illo derelictus est: idèò autem in illo fuit derelictus, & non ab eo mundatus, sicut alii, quia permissus fuit in illud cadere, permissione quæ fuit primus reprobationis effectus: idèò autem permissus fuit cadere, quia absolutà & efficaci voluntate decreverat Deus illum à regno excludere: idèò autem voluit Deus illum à regno efficaciter excludere, quia peccatum originale habebat: Ergo de primò ad ultimum, prima radix ob quam Deus induxit super baptismum omnem effectum reprobationis, fuit originale peccatum, quod cum perfecta remissione illius coherere non potest.

Respondeo concessa Majori, negando Minorem: ad cujus probationem, distinguo Antecedens: Si *ly propter peccatum originale, se teneat ex parte objecti, ita ut sensus fiat: volo excludere hunc hominem à gloria, exclusionem exequenda propter originale peccatum, non comparatur cum hac alia voluntate, volo efficaciter remittere peccatum originale, concedo Antecedens quia non stat Deum culpam remittere, & in æternum illam punire. Si autem *ly propter, non ex parte objecti se teneat, sed ex parte actûs, tanquam ejus motivum; ita ut sensus fiat, propter peccatum originale volo hunc hominem à gloria excludere: exclusionem exequenda non propter illud, sed propter alia peccata actualia committenda, nego Antecedens. Nam hæc voluntas rectè comparatur cum alia voluntate efficaci remittendi culpam originalem: sicut diximus in 2. disp. has duas voluntates: gratiæ volo dare gloriam, & volo eam dare ut coronam, & consequenter per merita ut in executione ponenda, rectè inter se coherere.**

E Instabis: Non stat voluntatem efficacem excludendi à gloria esse penam peccati originalis, seu ab illo ut à motivo procedere, nisi etiam in executione ipsa exclusio à gloria fiat in penam culpæ originalis: Ergo si hoc secundum non possit stare cum hac voluntate, volo efficaciter remittere peccatum originale, primum etiam cum eadem voluntate componi non poterit. Consequentia pater, Antecedens probatur

tripliciter. Primo quia eodem modo executioni A
mandatur exclusio reprobatorum à gloria in tem-
pore quo ab aeterno fuit volita à Deo: Ergo eo
ipso quod fuit volita ab aeterno, ex motivo pu-
nienti peccatum originale, debet in tempore
executioni mandari ex eodem motivo, & in
penam ejusdem peccati inferri.

Secundo, Actus exterior imperatus, & inte-
rior imperans, spectant ad eandem virtutem, &
ex eodem motivo procedunt: At temporalis
exclusio reprobatorum à gloria, comparatur ad
voluntatem divinam exclusivam ab illa, ut actus
exterior ad interiorem imperantem: Ergo pro-
cedit ex eodem motivo, & consequenter eo ipso
quod voluntas efficax exclusionis à gloria ha-
beat pro motivo culpam originalem, & sit pena il-
lius, non potest actualis exclusio non respicere
pro motivo culpam originalem, & non esse pana-
illum.

Tertio. Si Deus praevisis meritis intenderet ho-
mini dare gloriam, motus ex illis meritis debe-
ret in executione propter talia merita gloriam
conferre: Ergo si praevisio peccati originalis, Deus
motus ex illo voluit efficaciter exclusionem re-
probatorum à gloria, non potest non esse talis ex-
clusio in executione pena peccati originalis.

Respondeo negando Antecedens. Ad cujus
primam probationem, distinguo Antecedens. C
Eodem modo executioni mandatur exclusio repro-
batorum à gloria in tempore, quo ab aeterno fuit
volita à Deo: per decretum exequentis, concedo
Antecedens. Per intentivum, nego Antecedens,
& distinguo Consequens eodem modo. Pro cu-
jus intelligentia recolenda sunt quae in prima &
secunda disputatione diximus, de duplici decre-
to intentivo & executivo, ad negotium praedesti-
nationis concurrente. Itaque sicut ibi diximus,
decretum executivum gloriae commensurari cum
ipsa executione, & ex eodem motivo procedere,
secus autem intentivum: ita dicimus in praesenti,
decretum executivum exclusionis à gloria, ex
eodem motivo procedere ex quo gloria in exe-
cutione denegatur; non est tamen necessarium
quod decretum intentivum eodem gaudeat moti-
vo quo temporalis exclusio, sed potest diversum
habere: unde bene stat quod habeat pro motivo
peccatum originale, & quod in tempore non ex-
cludantur reprobi à gloria propter illud, sed
propter peccata actualia quae commiserunt.

Ad secundam probationem, distinguo majo-
rem illamque concedo de actu interiori imme-
diatè imperante exteriori; nego autem de in-
teriori solum mediatè imperante exteriori.
Unde etiam distinguo Minorè. Temporalis ex-
clusio reprobatorum à gloria, comparatur ad vo-
luntatem divinam exclusivam ab illa ut actus
exterior ad interiorem imperantem mediatè,
concedo Minorè; in mediatè, nego minorè,
& Consequentiam. Itaque hoc argumentum so-
lum probat decretum executivum exclusionis à
gloria, & temporalem exclusionem ab illa, eod-
em motivo gaudere, quia hoc decretum est a-
ctus interior immediatè imperans illam: secus
autem de intentivo, quod solum mediatè impe-
rat talem exclusionem. Unde

Ad tertiam probationem dicatur, quod si me-
rita illius hominis solum essent motivum inte-
ndendi, non autem exequenti gloriam, posset
Deus talia merita in executione non remunerare
per gloriam; nam ut modò dicebamus, ipsa
temporalis executio tam gloriae quam poenae,
Tam. II.

cum decreto executivo, non verò cum intentivo
debet commensurari.

Ad confirmationem argumento principali sub-
junctam, cui potissimum confidunt Adversarii, 123
multipliciter responderi solet. In primis aliqui
dicunt, quod licet peccatum originale per sacra-
mentum baptismi deletum, non possit in repro-
bis baptizatis esse causa privationis gloriae aut
gratiae justificantis, bene tamè denegationis gra-
tiae auxiliantis, & consequenter permissionis
peccandi. Neque hoc derogare perfectae remis-
sioni illius, sicut illi non derogat, quod in homi-
ne baptizato remaneant concupiscentia & for-
mes peccati, & alia vulnera ex peccato origina-
li relicta, de quibus S. Thomas 2. quæst. 87. art. 3.

Ad definitionem verò Tridentini supra addu- 124
ctam, respondent Concilium præallegatis verbis
definire contra quosdam hæreticos, qui dicebant
peccatum originale post baptismum quoad cul-
pam remanere, & per ejus applicationem solum
effici quod non imputetur ad poenā. Unde quan-
do dicit, in renatis, seu baptizatis, nihil damna-
tionis remanere, solum intendit, applicato bap-
tismo, non manere culpam, nec reatum poenae,
non tamen negat quod ablata per baptismum
originali culpā, plures ejus effectus remaneant,
inter quos est debitum carenti auxiliis efficacibus
ad perseverandum in accepta justitia, ut pa-
tebit ex verbis D. Gregorij infra referendis.

Secundò alij respondent, quod licet in reprobis 125
baptizatis nihil damnationis remaneat, secundum
praesentem justitiam, & statum temporalem, sub
quo sunt statim post baptismum, remanet tamen
in eis damnatio finaliter, & secundum aeternam
Dei praedestinationem. Potest enim homo consi-
derari, ut continetur in massa perditionis, in qua
cum Adamo peccavit virtualiter, vel ut postmo-
dum nascitur, & actu ac formaliter in propria per-
sona contrahit & re habet maculam peccati origi-
nalis. Inter quos status multiplex est differentia:
nam ille prior est, iste posterior, secundum illud
non est adhuc homo in se formaliter, sed in alio;
secundum istum, est in se formaliter, & non est in
alio. Primus est status ordinis innocentiae, secun-
dus naturae lapsae: ille intentionis, iste executionis:
ille dicit debitum incurrendi originalem cul-
pam, & incursum in alio, scilicet primo parente;
iste dicit actualem ejus inhaerentiam in se, & non
solum in alio. Quae cum ita sint, nihil mirum
quod eidem homini, secundum diversos illos sta-
tus, diversa quoque praedicata conveniant, &
quod secundum unum dicatur reus, secundum
alium innocens: secundum unum habens aliquid
damnationis, non vero secundum alterum; ratione
unius reprobari, non verò ratione alterius. De
secundo ergo statu hominis baptizati, dicunt lo-
qui Tridentinum, quando definit in renatis seu
baptizatis nihil esse damnationis, quia ut supra
dicebamus, hic solum intendit proscribere er-
rorem Calvinistarum asserentium per bap-
tisma peccatum originale de facto & re ipsa non
deleberi, tolli, aut delui, sed extrinsecè tantum, &
per meram non imputationem remitti.

His tamen solutionibus praetermissis, ac in sua 126
probabilitate relicta: duplici alià responsione ar-
gumento proposito, quod est omnium in hac mate-
ria difficillimū, ac veluti Adversariorum Achyl-
les, occurri potest. Prima & facilior, ut existimo,
est, si Major absolute negetur. Licet enim pecca-
tum originale sit causa ob quam Deus velit effica-
citer reprobos à gloria excludere, non est tamen

sola & adæquata causa illius volitionis: quia ex duplici titulo Deus homines reprobavit, ut supra insinuavimus: titulo scilicet indebitæ gratiæ, sicut Angelos; & titulo etiam debitæ iustitiæ punitivæ, propter originale peccatum. Cum autem post primum actum reprobationis, dimissum est aliquibus reprobis peccatum originale, jam tota demeritoria ejus causalitas finita est, unde primi effectus reprobationis, qui est permissio in actuale peccatum, originalis culpa causa non est, sed hujus effectus est causa, alius titulus indebitæ gratiæ, qui sicut à principio etiam causa fuit reprobationis, pariter causa est permissionis in peccatum, sive negationis auxilij efficacis, quod utique etiam debitum non est.

127 Itaque cū utraque causa simul concurreret ad reprobandum, & indebita gratia, & debita iustitia per originale peccatum: utraque immediata causa fuit tenens se ex parte hominis, ad hoc ut Deus primum actum habuerit circa reprobos, quo illos à regno excludit, & utraque erat ex se ipsa prima & radicalis causa respectu subsequentium omnium effectuum reprobationis, sed dimisso per baptismum postea peccato originali in aliquibus reprobis jam peccatum originale non mansit, nec aliqua ejus causalitas, nec virtus ob quam Deus inducat super illos reliquos effectus reprobationis. Unde permissio in peccatum actuale, propter quod reprobis baptizatus damnatur, non fit propter primam causam aut radicem, sed propter aliam causam & alium titulum indebitæ gratiæ. Quoties enim ad aliquem effectum duplex causa, quantum qualibet est sufficiens ad illum producendum, concurrat, si unâ ablata, altera remaneat, talis effectus produci potest. Unde juxta hanc solutionem dicendum est, quod in reprobis baptizatis peccatum originale fuit immediata & proxima causa ex parte ipsorum, ut Deus illos à regno excluderet, qui est primus actus reprobationis; & rursus ex se dicebat ordinem, sicut prima & radicalis causa ad ceteros omnes reprobationis effectus, sed quia postea totaliter dimissum fuit per baptismum, nullo modo causavit, etiâ ut prima & radicalis causa, reliquos effectus reprobationis, sed ex alia causa jam explicata, illi effectus consequuntur.

128 Aliter hoc explicat P. Lemos in Tractatu de Auxiliis cap. 136. ubi ait, quod originale peccatum esse in baptizatis primam radicem & causam permissionis peccati, & ceterorum effectuum reprobationis, potest intelligi dupliciter. Uno modo formaliter, ita quod originale peccatum remissum, influxum aliquem formalem aut virtuales habeat in homine baptizato, in ordine ad permissionem peccandi, & incidendi in peccata actualia, aliosque reprobationis effectus. Et hoc modo non concedit originale peccatum in baptizatis esse primam radicem seu primam causam permissionis peccati; quia cū totaliter & omnibus modis dimissum sit, nihil damnationis affert baptizato, nec aliquem influxum etiam virtuale habet supra primum reprobationis effectum. Secundo peccatum originale potest dici prima radix & causa permissionis peccati, & aliorum effectuum reprobationis, quodammodo materialiter, absque ullo prorsus influxu in talera permissionem, vel in aliquem alium reprobationis effectum, sed præcisè per hoc quod proxima causa demeritoria fuit, ob quam Deus formavit illud decretum de exclusione à regno, & postea tale decretum, ex vi suæ immutabilitatis, vel ut antea diceba-

mus, quatenus in eo permaneret titulus indebitæ gratiæ, causa est permissionis in actuale peccatum, & ceterorum effectuum reprobationis.

Itaque decretum illud immutabiliter causat permissionem peccandi in reprobis baptizatis, non secundum quod habitum fuit ex originali peccato, nec secundum quod originalis culpa ibi virtualiter existeret operatur, sed tantum ratione suæ immutabilitatis, quia ob quamcumque rationem semel habeatur, ex propria immutabilitate tantum, & non secundum quod occasionem ab hac vel alia causa sumit, habet quod permissionem in peccatum actuale causet. Est manifestius dicere, quod licet peccatum originale vera causa demeritoria fuerit ut illud decretum circa reprobos haberetur, tamen ad hoc quod illud decretum firmitatem habeat & infallibiliter impleatur, & permissionem peccati actualis causet; omnino per accidens se habet, demerè materialiter, quod peccatum originale præcessit. Quod ex eo constare potest, quod non minus id haberet, etiam si peccatum originale non præcederet, sed ex mera Dei voluntate, sicut in Angelis, habitum esset. Non sequitur ergo, quod si peccatum originale est prima causa ob quam voluit Deus excludere à regno, & illud decretum sit causa permissionis in peccatum, quod peccatum originale in reprobis baptizatis sit prima radix permissionis in peccatum. Et est exemplum accommodatum huic materiae, quod magis quietabit intellectum. Nam peccatum originale fuit prima causa radicalis, vel saltem occasio, ut Christus prædestinaretur, & incarnaretur, ut frequentius docent Theologi cum S. Thoma 3. p. quaest. 1. art. 3. & tamen hac suppositâ Majori, non sequitur. Sed Christi prædestinatio & incarnatio est causa nostra prædestinationis & gratiæ: Ergo peccatum originale est prima causa nostræ prædestinationis & gratiæ. Nec hic tenet argumentum de primo ad ultimum, quia permissio in peccatum originale, cum nostra prædestinatione & justificatione ordinem non habet, ut illius causa vel ratio sit. Sic ergo etiam non sequitur: Peccatum originale fuit prima causa ut Deus hoc decretum haberet, *Volo hos à regno excludere*: Sed hoc decretum est causa permissionis in peccatum actuale, ob quod quis damnatur: Ergo peccatum originale est causa talis permissionis & damnationis. Non inquam hoc sequitur, quia licet peccatum originale fuerit causa prima & radicalis ut Deus hoc decretum habuerit, *Volo hos à regno excludere*: ibi tamen totaliter quævit, & postea ex sua propria firmitate & immobilitate, vel secundum quod in illo permaneret titulus indebitæ gratiæ, habet permittere quod reprobi baptizati in actuale peccatum cadant, propter quod damnandi sunt. Unde juxta hanc doctrinam & solutionem, neganda est etiam Major argumenti propositi. Ut enim aliquid sit causa reprobationis, modo explicato, non requiritur quod causet primam permissionem peccandi, & ceteros reprobationis effectus, sed sufficit quod divinam voluntatem moveat ad formandum decretum absolutum & efficax excludendi aliquos à gloria, quod decretum postea, ratione suæ firmitatis & efficacis, vel quatenus in eo virtualiter permanet titulus indebitæ gratiæ, erit prima radix & causa permissionis peccandi, & aliorum reprobationis effectuum.

Secundo responderet idem Auctor, ubi supra, concessa

concessa Majori, negando Minorem: quod scilicet peccatum originale non causet in reprobis baptizatis permissionem peccandi, & denegationem auxiliorum efficacium. Etsi enim culpationem auxiliorum efficacium non sit causa originalis in reprobis baptismi in peccato per se & immediata permissionis in peccato actuali, quia talis culpa est jam totaliter remissa, est tamen causa illius mediata & virtualiter, ratione alicujus effectus ex illa relicti: sicut homo mortuus dicitur pater filii posthumi, ratione seminis ab eo decisi, & in utero matris, ratione seminis ab eo relicti. Præcipuus enim peccati originalis effectus est, quod homines iustificati, in accepta iustitia stabiles esse non possint, nisi ex fortiori dono gratiæ conferrentur, quod quibus datur, misericorditer datur: quibus autem non datur, ex iustitia non datur, quia hoc provenit ex primi parentis peccato. Quæ est expressa D. Gregorii sententia in expositione Psalmi 101. ad illum versiculum: *Quia cinerem tanquam panem manducabam: Sicut enim ibi habet: Et cum iuxta apostoli sententiam, neque volentis, neque currentis, sed misericorditer sit Dei: alios qui corruerant, misericorditer erigit, alios qui stare videbantur, cadere iuxta meritum. Ex peccato namque primi parentis accepimus, ut ne in ipsa iustitia stabiles esse possimus. Quod & S. P. Augustinus magis exponit lib. de corrept. & gratia c. 12. loquens enim de hominibus post naturæ lapsum reparatis per gratiam, ait: Nam si in tanta infirmitate vitæ huius ipsis remaneret voluntas sua, ut in adiutorio Dei, sine quo perseverare non possent, manerent si vellet, nec Deus in eis operaretur ut vellet: inter tot & tantas tentationes, infirmitate sua voluntas ipsa succumberet, & ideo perseverare non possent, quia deficientes infirmitate nec vellet, aut non ita vellet infirmitate voluntatis, ut possent.*

Patet ergo ex utroque S. Doctore effectum esse in hominibus baptizatis & iustis ex peccato primi parentis relicto, quod in accepta iustitia sine speciali gratiæ dono perseverare non possint, sed quantum in ipsis est ab illa cadant: quod homo in natura integra non habebat, ut docetur in Tractatu de gratia. Quare cum Deus reprobus baptizatus cadere in actuale peccatum permittit, & auxilia efficaciam ad perseverandum in accepta iustitia illis denegat, iuste eis tribuit quod ipsi ex infirmitate ex peccato primi parentis derivata postulant. Unde hæc auxilia duplici titulo eis denegantur: primo quia non sunt illis debita, quo etiam titulo negata fuere malis Angelis. Secundo, quia homines in statu naturæ lapsæ, ex corruptione & infirmitate ex peccato originali relicta, hoc habent quod in accepta iustitia sine minus stabiles, quam in statu naturæ integræ; & sic peccatum originale, non in seipso, sed in suo effectu, manens in homine baptizato & iustificato, causa est permissionis in actuale.

ARTICULUS IV.

Qui sint effectus reprobationis?

S. I.

Quibusdam præmissis difficultas resolvitur.

Notandum primo, quod cum eadem sit oppositorum scientia, de effectibus reprobationis eodem proportionali modo philosophandum est, ac de effectibus prædestinationis. Unde sicut tres requiruntur conditiones ut aliquid sit prædestinationis effectus, scilicet quod causetur

Tom. II.

A à Deo, quod efficaciter ad finem vitæ æternæ ducat, & quod ex intentione talis finis sit à Deo volitum ac præparatum. Ita etiam ut aliquid sit effectus reprobationis, oportet quod sit à Deo quod cum effectu conducatur ad finem reprobationis, qui est divinæ iustitiæ manifestatio, & quod ex intentione talis finis sit à Deo volitum ac præparatum.

Notandum secundò, sive potius supponendum, ut certum de fide: quod licet peccatum, quantum ad formale, ad finem reprobationis conducatur, non tamen potest esse effectus illius, sicut nec divinæ providentiæ; quia sub hac ratione, cum avertat à Deo ut ultimo fine, non potest esse ab ipso volitum, nec causatum, ut fuse ostendimus Tractatu præcedenti contra Calvinum, & alios huius temporis Hæreticos, qui impiè contra Deum blasphemantes, illum faciunt auctorem peccati, & non solum permissorem, & dicunt illum, non sinendo tantum & connivendo permittere homines prolabi in peccatum, sed, ut loquitur Calvinus supra relatus, *iudicio ac decreto suo id ordinare & necessitare miseros mortales ad omnia flagitiorum genera perpetranda. Quem errorem damnavit Tridentinum sess. 6. can. 6. & longè ante Araucanicum 2. can. ultimo his verbis: Aliquos verò ad malum divinâ potestate prædestinatos esse, non solum non credimus, sed etiam si sunt qui tantum malum credere velint, cum omni detestatione illis anathema dicimus. Ubi consultò additur illa conditionalis, si sunt, quia tunc temporis Pelagiani & Massilienses, Augustino & ejus Discipulis hunc errorem falso imponebant, eos sub nomine prædestinatorum infamando: à cujus infamiæ suspitione Augustinum post ejus obitum vindicavit Prosper lib. ad capita Gallorum cap. 1. & 6. & ad responsiones Vincentianas resp. 20. & 14. Dixi autem peccatum, quantum ad formale, quia si loquamur de materiali peccati, seu de entitate physica quæ malitiam moralem sustentat, probabile est illam in reprobis esse reprobationis effectum, cum sit volita & causata à Deo, & ad finem reprobationis, divina scilicet iustitiæ manifestationem, conducatur, quemadmodum diximus disp. 3. art. 7. in electis illam esse posse prædestinationis effectum; quia similiter ad eum finem potest conducere, & ex ejus intentione à Deo præparari. His præsuppositis, de tribus tantum superest difficultas, an sint reprobationis effectus: scilicet de permissione peccati originalis & actualis, de induratione & excæcatione peccatoris, & tandem de æterna damnatione. Pro resolutione,*

Dico primo: permissionem peccati originalis non esse reprobationis effectum. Hæc conclusio patet ex dictis articulo præcedenti, ubi ex D. Augustino & S. Thoma ostensum est, peccatum originale fuisse causam reprobationis in hominibus, ex quo clarè deducitur ejus permissionem non esse effectum reprobationis: aliàs peccatum seipsum præcederet, & esset causa suæ permissionis, quod implicat.

Præterea, ut ibidem ostendimus, permissio peccati originalis ordine rationis in mente divina antecedit in genere causæ materialis prædestinationem Christi: Ergo à fortiori antecedit prædestinationem nostram, quæ præsupponit prædestinationem Christi, & est illius effectus; & ex consequenti etiam antecedit reprobationem, quæ vel fit simul cum prædestinatione, vel est illa posterior.

M 2

Dico